

Πρώτη έκδοση
10.000 αντίτυπα

ΜΑΙΡΗ
ΚΟΝΤΖΟΓΛΟΥ
*Τα Παλιά
Ασήμια*

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ιούνιος 2004: Πτήση από Διεθνές Αεροδρόμιο Αθήνας
«Ελευθέριος Βενιζέλος» για Καισάρεια

ΗΜΕΡΑ 1Η – ΑΝΑΧΩΡΗΣΗ

Έλσα

Κρατάει σφιχτά στις χούφτες της τον κρύο ιδρώτα, να μη σπαταληθεί ο φόβος και πάει χαμένος περνώντας ανάμεσα από τα δάχτυλα, να μείνει εκεί, σ' αυτά τα χέρια που έχουν χρόνια να αισθανθούν τον συγκεκριμένο φόβο. Όπως χρόνια έχουν να αισθανθούν και άλλα πράγματα. Το χάδι, κυρίως.

Αισθάνεται το στομάχι να κατεβαίνει στα πόδια, να βολτάρει για λίγο στις πατούσες, στις φτέρνες και στους αστραγάλους και μετά ωωωπ! να έρχεται και πάλι στη θέση του. Ταλαιπωρημένο στομάχι έτσι κι αλλιώς, ώρες, καμιά φορά και μέρες, άδειο τα τελευταία χρόνια, έχει λίγους μήνες που δέχεται κανονική τροφή, σε κανονικές ώρες και σε –σχεδόν– κανονικές μερίδες.

Κάτω από τα κλειστά μάτια δεν υπάρχουν εικόνες. Μόνο ένα επίμονο μαύρο που η ίδια, από μόνη της, το δημιούργησε έτσι όπως σφίγγει τα βλέφαρα.

Λίγα καθίσματα πιο πίσω κάποιος μιλάει δυνατά. Το μύνημα φτάνει από τα αυτιά στον εγκέφαλό της που, μουνδιασμένος, καταλήγει στο συμπέρασμα πως κάποιος από τους δικούς τους θα είναι – λιγοστοί, βλέπεις, οι επιβάτες που δεν ανήκουν σε τούτη την ομάδα.

Ένα γέλιο, ύστερα άλλο ένα, το μαύρο κάτω από τα μάτια

πιο ζοφερό καθώς τα βλέφαρα σφίγγονται πιο δυνατά –πόση δύναμη μπορούν να έχουν τα βλέφαρα;–, σφίγγονται σε μια απέλπιδα προσπάθεια να διώξουν τους ήχους, λες και ακούει με τα μάτια...

Μια ξένη γυναικεία φωνή προσποιείται ανεπιτυχώς πως μαλώνει τους υπόλοιπους, ή έστω όσους αναίσχυντα γελάνε δυνατά, και αυτή, ενώ συνειδητοποιεί πως οι παλμοί της τώρα είναι πιο άταχτοι, ακούει μια άλλη φωνή, ανδρική τώρα, κάτι να λέει για σουτζούκια και πιλάφια του Παραδείσου. Τότε όλοι –όλοι; Πώς είναι δυνατό να ξέρει με τα μάτια σφαλιστά;–, οι περισσότεροι τέλος πάντων ξεσπάνε σε γέλια.

Το κενό στο στομάχι όσο πάει και μεγαλώνει ενώ τα γέλια επαναλαμβάνονται, το διάφραγμα πιέζει την καρδιά της, θα σπάσει, θα σταματήσει, θα εκραγεί – είναι τόσο σίγουρη γι' αυτό! Τα χέρια τρέμουν παγωμένα και ο ιδρώτας κυλάει, επιτέλους, ανάμεσα από τα σφιγμένα δάχτυλα. Πανικός. Μια αξιοπρεπέστατη κρίση πανικού.

Τα δευτερόλεπτα συνθέτουν αγκομαχώντας τρομαγμένα λεπτά. Το τρεμάμενο ιδρωμένο χέρι ανοίγει στα ψαχουλευταί τη βαλβίδα του αέρα πάνω από το κεφάλι της, δροσιά, κάποια δροσιά. Οι παλμοί της καρδιάς της συνεχίζουν τον ξέφρενο χορό τους γεμίζοντας ασφυκτικά τα αυτιά της.

Μαζεύει κάποια ξέφτια ψυχραιμίας που τριγυρίζουν αδέσποτα στο σταματημένο της μυαλό, ενώ μια φωνή στο βάθος της συνείδησής της υπαγορεύει: «Κορίτσι μου; Είσαι καλά; Ανάπνευσε, πάρε βαθιά ανάσα, κορίτσι μου. Έτσι μπράβο. Κράτα την αναπνοή σου όσο μπορείς. Μπράβο, εκπνοή! Πάλι, μαζί, ακολούθα με!».

Να προσπαθήσει, πρέπει να προσπαθήσει. Ετοιμάζεται, σφίγγει τα κάτασπρα από τον πανικό χείλη, τα σφίγγει μη και φύγει μόριο αέρα από μέσα τους, βαθιά εισπνοή από τη μύτη... Όλος ο αέρας προς τα κάτω... Τον αισθάνεται να διατρέχει άχρωμος, άοσμος, αβαρής το σώμα της, να φτάνει ως χαμηλά και να εγκλωβίζεται στην κοιλιά της. Μια φλέβα φουσκωμένη, ίδια γαλάζια αστραπή, χωρίζει το μέτωπο στα δύο και καταλήγει σβήνοντας ανάμεσα στα φρύδια.

Φουουουουου! Ξεφυσάει από τα μισάνοιχτα χείλη και η φλέβα εξαφανίζεται. Ξανά βαθιά εισπνοή... Ο αιχμάλωτος αέρας περνάει πάνω από την άκαρπη μήτρα... Η φλέβα ξαναπαίρνει θέση στο μέτωπο... Φουουουουου! Κάπως καλύτερα. Ξανά. Βαθιά εισπνοή... Φλέβα... Φουουουουου! Βαθιά εισπνοή... Φουουουουου! Ξανά. Πολύ καλύτερα. Ξανά.

Χαλαρώνει λίγο τις χούφτες. Το μυαλό αρχίζει να λειτουργεί κάπως. Οι λέξεις πρώτα, λίγες και φτωχές αλλά οπωσδήποτε λέξεις με νόημα, κάποιας μορφής λογική, η πληγωμένη μνήμη και μια στραγγαλισμένη φαντασία παίρνουν τις θέσεις τους στον εγκέφαλό της. Εντάξει τώρα, σχεδόν εντάξει δηλαδή.

Μια βαθιά εισπνοή πάλι, όσο πιο βαθιά μπορεί. Φουουουου! Καλύτερα.

Χαλαρώνει λίγο ακόμα τα δάχτυλα, ανοίγει το ένα μάτι, εκείνο προς την πλευρά του παράθυρου, πάλι βαθιά εισπνοή, πάλι ξεφύσημα δυνατό, η φωνή μέσα στο κεφάλι της σταμάτησε.

Το επόμενο στάδιο είναι ναυτία που ανεβαίνει με ορμή από το στομάχι ως το στόμα. Αυτό θα μπορούσε να είναι το

τέλος του πανικού αν δεν αισθανόταν τόσο λυπημένη. Ναυτία στο στομάχι και δάκρυα στα μάτια. Δεν τον ακολούθησε όπως της ζητούσε τότε, στα ταξίδια τους· όταν εκείνη πάθαινε τις κρίσεις πανικού και την καθοδηγούσε πώς να αναπνέει μαζί του. Τώρα μόνη, μόνη της πια, ούτε κορίτσι του, ούτε τίποτα. Μόνη, κενή.

Σκουπίζει τον ιδρώτα από τις παλάμες της πάνω στο μπλουτζίν, ανοίγει επιτέλους και τα δυο μάτια, στραβώνεται ευχάριστα από το φως του ήλιου και ξεφυσάει δυνατά. Από ανακούφιση αυτή τη φορά και όχι σαν άσκηση χαλάρωσης. Η φωτεινή επιγραφή «Προσδεθείτε» έχει σβήσει και το αεροπλάνο μάλλον θα έχει πάρει το απαιτούμενο για την πτήση ύψος γιατί δεν αισθάνεται το τόσο απειλητικό του ανέβασμα και το αντίστοιχο κατέβασμα του στομαχιού στα πέλματά της. Όλα δείχνουν πως αυτή θα είναι μια καλή πτήση, κατώφλι του καλοκαιριού και ο ουρανός καταγάλανος χωρίς κόκκο σύννεφου.

Μένει για λίγο με το άδειο βλέμμα στυλωμένο στο απέραντο γαλάζιο, εκείνο με το οποίο ονειρεύτηκε πολλές φορές να ντύσει το παιδί του. «Να φύγεις!» της είχε πει μια φορά προσπαθώντας να δείξει ψύχραιμος και κακός – αν ήταν ποτέ δυνατόν, λες και δεν τον ήξερε, πόσο καλός ήταν! «Να φύγεις, εσύ είσαι νέα, θα αγαπήσεις κάποιον άλλο που θα μπορέσει να σου χαρίσει πολλά παιδιά».

Δεν έφυγε φυσικά. Ούτε μια στιγμή δεν σκέφτηκε πως θα μπορούσε ποτέ να λείψει από δίπλα του, να ζήσει μακριά του. Έφυγε όμως εκείνος.

Τώρα έχει ανακτήσει σχεδόν πλήρως την ψυχραιμία της. Πα-

ρά την υπόδειξη της αεροσυνοδού να αφήσει την τσάντα της κάτω στα πόδια, εκείνη την είχε επαναφέρει στο άδειο κάθισμα δίπλα της με μια διάθεση ανταρσίας μόλις η όμορφη κοπέλα είχε απομακρυνθεί. Τώρα βγάζει από μέσα ένα μικρό νεσεσέρ και σφουγγίζει τα χέρια με το νωπό χαρτομάντιλο – μμμ, λεβάντα, το αγαπάει αυτό το άρωμα! Ύστερα περνάει τα δάχτυλα μέσα από τα μαλλιά της, ψηλαφίζει τις απαλές τους άκρες και μαντεύει το φρεσκοβαμμένο χρώμα που ακόμη δεν το έχει... συνηθίσει. Χαίρεται. Κατά κάποιο τρόπο.

Τα τρία τελευταία χρόνια, παραδέχεται πως είχε παραμελήσει πολύ τον εαυτό της, τώρα αρχίζει να συνειδητοποιεί το πόσο. Προχθές στο κομμωτήριο, όταν της έβγαλαν την πετσέτα από το κεφάλι και της αποκάλυψαν όλο περηφάνια το αποτέλεσμα, είχε δει στον καθρέφτη μια άγνωστη που, αορίστως, κάτι της θύμιζε.

Η πρώτη που ενθουσιάστηκε ήταν η ίδια η κομμώτρια, την είχε φιλήσει στην πόρτα φεύγοντας:

«Επιτέλους! Μ' αφήσατε να κάνω αυτό που πίστευα καλύτερο για σας!» είχε θριαμβολογήσει. «Και είναι τόσο κοντά στο φυσικό σας, δεν νομίζετε;» είχε ζητήσει την επιβεβαίωση.

Αλλά η Έλσα δεν μίλησε. Τι να πει; Πώς μπορούσε να ξέρει η άγνωστη κομμώτρια το ακριβές φυσικό χρώμα των δικών της μαλλιών; Το χρώμα που είχε κληρονομήσει – κάπως πιο σκούρο είναι η αλήθεια γιατί μέχρι να φτάσει το γονίδιο στην ίδια είχε προστεθεί και το ανοιχτό καστανό της μητέρας της και τα μαύρα μαλλιά του πατέρα της – από τη γιαγιά της.

Ενθαρρυσμένη η κομμώτρια, και σαφώς δικαιωμένη από την τέχνη της, την ξεπροβόδισε ως την πόρτα. «Σας εύχομαι

να περάσετε θαυμάσια στο ταξίδι, κάθε μέρα να περνάτε θαυμάσια στο εξής!» την κατευόδωσε.

Ήξερε. Η κομμώτρια ήξερε.

Η δεύτερη ήταν η Ερωφίλη, η φιλενάδα της, ο πιο δικός της άνθρωπος. Πιο δικός της άνθρωπος, μετά τον Νίκο φυσικά. Η Ερωφίλη είχε πενήθει μαζί της, της είχε συμπαρασταθεί απίστευτα, έναν χρόνο σχεδόν κοιμόταν τα βράδια σπίτι της – με αποτέλεσμα «να χάσω δυο γκόμενους σε εκείνο το διάστημα», όπως έλεγε χαριτολογώντας. Πώς ήταν η Έλσα; Ε, το τελείως αντίθετο η Ερωφίλη!

Ενθουσιάστηκε μόλις την είδε περιποιημένη. «Επιτέλους!» Είχε χρησιμοποιήσει ακριβώς την ίδια λέξη με την κομμώτρια. Φυσικά και το είχε παρατραβήξει η Έλσα τα τρία τελευταία χρόνια, η φιλενάδα της της το έλεγε κάθε μέρα – πρωί, μεσημέρι, βράδυ, προ φαγητού. Ίσως και γι' αυτό να της είχε κοπεί η όρεξη. Τώρα το σκέφτεται και χαμογελάει. Και μόνο στη σκέψη της φίλης της χαμογελάει. «Επιτέλους, κορίτσι μου, έγινες άνθρωπος πάλι!» ήταν τα λόγια της.

Τρίτη στη σειρά η μητέρα της, πλησίαζε τα ογδόντα και εξακολουθούσε να είναι ατέλειωτα κομψή και φιλάρεσκη. Και εκείνη της επιβεβαίωσε το γεγονός πως το είχε παρακάνει. «Επιτέλους!» είπε και την κοίταξε καλά καλά. «Ξαναβρήκες τον εαυτό σου, παιδί μου. Ωρα είναι να ξαναβρείς και τη θηλυκή σου υπόσταση».

Όμως η Έλσα ήταν πεπεισμένη πως τον εαυτό της –το κορίτσι του Νίκου– δεν θα τον έβρισκε ποτέ ξανά. Τον είχε θάψει μαζί του, τρία χρόνια πριν.

Τραβάει μέσα από την *αννπάκουη* τσάντα το... Αλήθεια πώς το ονόμαζε η γιαγιά της; Τραβάει μέσα από την τσάντα *το*... Και βιβλίο θα μπορούσε να το πει. Το κρατάει λίγο στα χέρια της τρυφερά, χωρίς να το κοιτάζει, χαϊδεύει το πάνινο κιτρινισμένο κάλυμμα. Ύστερα το ξαναβάζει μέσα, στη θέση του. Έχει χρόνο. Θα έχει όσο χρόνο χρειάζεται, αρκεί που το έχει κοντά της.

«Είσαι τρελή, παιδί μου;» είχε αγριέψει η φίλη της όταν φτιάχνανε μαζί τη βαλίτσα, γιατί καθόλου δεν την εμπιστευόταν πως θα έπαιρνε στο ταξίδι όμορφα ρούχα. Η Ερωφίλη με τα ίδια της τα χέρια είχε βάλει μέσα στη βαλίτσα, παραμερίζοντας άτσαλα τις φόρμες που η Έλσα είχε διπλώσει προσεκτικά, δυο κομψά φορεματάκια και το σατέν μαύρο παντελόνι με το λευκό μεταξωτό πουκάμισο που «την κολάκευαν εξαιρετικά». Γελάει. Μετά τον Νίκο τίποτα δεν θεωρεί πως την «κολακεύει εξαιρετικά», κι ας πάει να χτυπιέται η φίλη της.

Χαϊδεύει και πάλι το πάνινο κάλυμμα.

«Είσαι τρελή, παιδί μου, και θα έχεις στην τσάντα σου ολόκληρο τόμο; Θα σου φύγει ο ώμος και δεν θέλει και πολύ έτσι όπως έχεις καταντήσει!» την είχε μαλώσει όταν εκείνη της διευκρίνισε πως το... το βιβλίο αυτό τέλος πάντων θα το είχε μαζί της, θα το έπαιρνε πάνω στο αεροπλάνο, μέσα στην τσάντα της γιατί με τίποτα στον κόσμο δεν θα διακινδύνευε να το χάσει βάζοντάς το μέσα στην αποσκευή. Αν ήταν γραφτό να χαθεί –ο φόβος του αεροπλάνου την προετοίμαζε πριν από κάθε ταξίδι και για το τέλος, εκτός των άλλων...–, θα χανόταν και το ημερολόγιο μαζί της. Έτσι κι αλλιώς, απόγονοι άλλοι δεν υπήρχαν.

Πώς το αποκάλεσε στη σκέψη της; Να το! Επιτέλους είχε πει το κανονικό του όνομα! Ημερολόγιο! Αν και ήταν παραπάνω από σίγουρη πως η Σεβαστή καθώς έγραφε τις σελίδες εκείνες, δεν είχε συνείδηση πως «κρατούσε ημερολόγιο». Εξάλλου και η ίδια της το είχε πει όταν το έβαζε στα χέρια της.

«Πάρε αυτό. Άλλες είχαν σεντούκι με προίκες, κασελάκια με λίρες και κοσμήματα. Τούτο δω περιέχει άλλου είδους θησαυρούς. Τους θησαυρούς της καρδιάς μου».

Η Έλσα ήταν η τελευταία απόγονος της ιστορίας που περιγραφόταν εκεί μέσα, αν η μοίρα το είχε αποφασίσει, μαζί έπρεπε να πάνε να υπάρχουν.

«Mon Dieu!» είχε πιάσει το μέτωπό της, δήθεν απεγνωσμένη, η Ερωφίλη μόλις είχε ακούσει τη δήλωση της Έλσας, και εκείνη είχε αναρωτηθεί και πάλι αν η φίλη της διέκρινε τις διαφορές ανάμεσα στη ζωή και τη σκηνή.

Ύστερα η Ερωφίλη είχε φέρει τα μακριά ξανθά μαλλιά της στο πλάι, έτσι που κάλυψαν εν μέρει το πλούσιο στήθος της, είχε κοιταχτεί φευγαλέα στον καθρέφτη και με το αριστερό χέρι στη μέση την κατσάδιασε και πάλι. «Ε λοιπόν, είσαι πιο τρελή απ' όσο φανταζόμουν! Και το χειρότερο, είσαι πιο τρελή από εμένα! Κι ας μην το ξέρεις ακόμη!»

Είχε σχεδόν τέσσερα χρόνια να ταξιδέψει με αεροπλάνο. Πάντα το φοβόταν αλλά είχε ορκιστεί εκείνος ο απαίσιος και ανεξέλεγκτος φόβος να μη σταθεί ποτέ εμπόδιο στα όνειρά της. Τρία τέσσερα ταξιδάκια που είχε κάνει φοιτήτρια δεν της είχαν αλλάξει την άποψη. Αργότερα όμως, με τον Νίκο δηλαδή, είχαν ταξιδέψει πολύ.

Πάντα με ένα σφίξιμο στην ψυχή από τη στιγμή που έμπαινε σε αεροδρόμιο και έβλεπε τον κόσμο· πάντα με κρίσεις πανικού κατά την απογείωση· πάντα χωρίς να τρώει ή να πίνει οτιδήποτε όσο διαρκούσε η πτήση· πάντα χωρίς να θέλει να σταυρώσει λέξη με κανέναν αν υπήρχαν αναταράξεις· πάντα χαρούμενη και λαλίστατη κατά την προσγείωση. Για την ακρίβεια, αποκτούσε διάθεση και φωνή από τη στιγμή που το αεροπλάνο άρχιζε να χάνει ύψος και όλες οι πληροφορίες πως οι κίνδυνοι ήταν μεγαλύτεροι στην προσγείωση παρά στην απογείωση την άφηναν παγερά αδιάφορη. Έφτανε στη γη, θα πατούσε τα πόδια της κάτω και αυτό της ήταν αρκετό.

Βγάζει ένα κανονικό βιβλίο από την ασήκωτη τσάντα. «Είναι η τσάντα του Σπορτ Μπίλι» την κορόιδευε ο Νίκος γιατί εκεί μέσα κουβαλούσε όλα όσα νόμιζε πως χρειαζόταν σε μια μετακίνησή της: καλλυντικά, τριών ειδών χαρτομάντιλα, φάρμακα για όλες τις παθήσεις –αν και ήταν και οι δυο τους υγιέστατοι–, σετ ραπτικής, γυαλιά ηλίου και γυαλιά οράσεως, απαραίτητα ένα βιβλίο, σημειωματάριο, στιλό, μηχανικό μολύβι και φυσικά τη φωτογραφική της μηχανή.

Βγάζει το κανονικό βιβλίο με την ελπίδα, αφού τα καταφέρει και συγκεντρωθεί, να διαβάσει. Μπαλάκι του πινγκ πονγκ όμως το μυαλό της χοροπηδάει ανάμεσα στα καθίσματα, σταματάει πάνω από φαλακρά κεφάλια, μπαινοβγαίνει σε μαλλιά φρεσκοχτενισμένα στα κομμωτήρια, χαζεύει σε καπέλα. Κυρίως τζόκει: σήμα κατατεθέν των εκδρομών.

Γιατί το γκρουπ, από το λίγο που είχε προλάβει να εντοπίσει κατά το ημίωρο της συνάντησής τους στο Ελ. Βενιζέλος

πριν την αναχώρηση, αποτελείται στην πλειοψηφία από μεσήλικα –έως υπερήλικα, δηλαδή– πολυταξιδεμένα ζευγάρια. Και φασαριόζικα. Και χαρούμενα. Κυρίως αυτό.

Αλλάζει γνώμη και ξαναβάζει το βιβλίο στην τσάντα. Ψαχουλεύει λίγο στα τυφλά και ανασύρει τον ταξιδιωτικό οδηγό. Τον κρατάει κατακλυσμένη από αναμνήσεις, όχι για το μέρος που πηγαίνει αφού αυτή είναι η πρώτη της φορά, αλλά γιατί θυμάται πως, όσο ζούσε με τον Νίκο, πάντα προμηθευόταν οδηγούς πριν πάνε σε κάποιο ταξίδι. Ακόμα και με τον καλύτερο ξεναγό, η Έλσα αισθανόταν πιο ασφαλής έχοντας μαζί της τον οδηγό, τα βράδια στο ξενοδοχείο τον συμβουλευόταν, σημείωνε, τσάκιζε σελίδες, έβλεπε τις λεπτομέρειες. «Επανάληψη μήτηρ πάσης μαθήσεως» της έλεγε χαριτολογώντας ο άνδρας της και γελούσανε παρέα.

Παρέα... Να μια λέξη που δεν είχε χρησιμοποιήσει από τον θάνατό του και μετά, παρά μόνο για να τονίσει την έλλειψή της. Παρέα... Κάτι που είχε νοσταλγήσει τόσο πολύ. Έφταιγε και η ίδια, είχε αναγάγει τον άνδρα της σε «αποκλειστική» όπως της έλεγε με το απίστευτο χιούμορ του. Ναι, σίγουρα έφταιγε, τώρα το καταλάβαινε, και δεν είχε επιτρέψει σε πολλούς ανθρώπους να την πλησιάσουν. Εκτός από την Ερωφίλη βέβαια, αλλά εκείνη δεν τη μετρούσε, εκείνη υπήρχε από πάντα, έτσι αισθανόταν, ούτε ζητούσε άδεια για να υφίσταται ούτε και για να ανακατευτεί στη ζωή της.

Χαϊδεύει τον ταξιδιωτικό οδηγό. Θα τον μελετήσει το βράδυ στο ξενοδοχείο. Σίγουρα θα κλειστεί από νωρίς στο δωμάτιο, ο ύπνος όπως συνήθως θα αργήσει να την πάρει, άρα θα έχει πολλές ώρες στη διάθεσή της να διαβάσει. Εκτός

κι αν... εκτός κι αν απόψε... αν απόψε αποφάσιζε να... να κάνει παρέα. Με κάποιους. Ή με όλους.

Σε έναν τόσο άγνωστο τόπο. Άγνωστο, έστω κι αν είναι ο τόπος καταγωγής της. Ίσως απόψε να μην αντέξει τη μοναξιά. Ίσως απόψε να της πέσει βαριά όπως τα βράχια της Καππαδοκίας. Του τόπου που η γιαγιά Σεβαστή, με δέος και λατρεία, πρόφερε πάντα ως «μεμλεκέτ». Και μετά, κάτω από το άγριο βλέμμα της κόρης της που δεν της επέτρεπε να μιλάει τούρκικα, διόρθωνε σε «πατρίδα».

Μια ιστορία για τις αθησμόντες πατρίδες και τους αθησμόντους έρωτες

Καппαδοκία, χώρα μαγική, γεμάτη θρύλους και παραδόσεις. Εκεί, ανάμεσα στα βουνά με τα αιώνια χιόνια και τις κοιλάδες με τα ανάγλυφα βράχια, ένας ελληνοισμός ξεχασμένος στα έσχατα της Ανατολίας ζει και προκόβει, ερωτεύεται, γεννάει, προσεύχεται, λιτανεύει, γερνάει και πεθαίνει κάτω από τη σκιά των νφαιστειών.

Καισάρεια, Σινασός, Σμύρνη και Πόντος, ο καμβάς που πάνω του κεντιέται η ιστορία του έρωτα της Σεβαστής Χατζηαβράμωγλου με τον Έθμερ Αλεξάντερ Κάρτερ στα χρόνια του Μεγάλου Πολέμου, ο οποίος άηλιαξε τα σύνορα του κόσμου. Η ανταλλαγή των πληθυσμών το 1924 χωρίζει για πάντα τους δυο νέους ένα αιματοβαμμένο βράδυ στο λιμάνι της Μερσίνας.

Ογδόντα χρόνια αργότερα, η Έλσα κάνει ένα ταξίδι στα προγονικά χώματα, κουβαλώντας μαζί της το ημερολόγιο της γιαγιάς Σεβαστής. Ο αμερικάνος φωτογράφος Άλεξ πηγαίνει στην Καппαδοκία να αναζητήσει τα χνάρια του καθηγητή Έθμερ Αλεξάντερ Κάρτερ.

Υπόγειες πολιτείες, απόκρυφες εκκλησιές, περιστρεφόμενοι δερβίσηδες και ένα μοναστήρι με τη χαμογελαστή Παναγία μπλέκουν στις προσωπικές ιστορίες και μοναξίες των ηρώων, σκαλίζοντας στους βράχους μια παλιά ραψωδία στην οποία εκείνοι καθλούνται να γράψουν τους στίχους του τέλους.

ISBN 978-960-566-710-8

9 789605 666710

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 6710